

Thematisch overleg Geestelijke gezondheid

65 professionals uit de welzijns- en gezondheidssector.

Het thematisch overleg in de zorgzones wordt georganiseerd om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en om kennis te delen, de behoeften van de bevolking te monitoren, de aanpassingen op het gebied van aanbod en samenwerking te identificeren en gezamenlijk uit te voeren acties voor te stellen. Alle actoren uit de welzijns- en gezondheidssector zijn welkom.

Aandacht voor de verschillende ondersteuningsmaatregelen voor begunstigden

- in nood- of crisissituaties (mobiele crisisteam, spoedafdelingen van ziekenhuizen)
- of in een residentiële context (psychiatrische ziekenhuizen/psychiatrische afdelingen in algemene ziekenhuizen, initiatieven voor beschut wonen, psychiatrische verzorgingstehuizen).

Zie gedetailleerd verslag [hier](#), en overzichtsblad voor doorverwijzing [hier](#).

Bevindingen en aanpassingen van het aanbod

- Mobile crisis teams: zij hebben tot doel de crisis te ontmijnen, de banden te herstellen en mensen door te verwijzen naar passende zorginstanties. Het zijn geen spoeddiensten: bij direct gevaar moet je contact opnemen met een arts, een psychiater of de spoedeisende hulp. Hun werk houdt vaak in dat ze zich bezighouden met mensen die geen hulp vragen.
- (Psychiatrische) spoedafdelingen van ziekenhuizen: hier worden spoedgevallen opgevangen, worden de symptomen verlicht en wordt een passende nazorg geregeld. Het kan nuttig zijn om van tevoren contact op te nemen met de spoeddienst om de situatie te beoordelen en andere mogelijkheden te overwegen. Prioriteit: het bestaande zorgnetwerk inschakelen, want een bezoek aan de spoedafdeling kan erg overweldigend zijn.
- Psychiatrische ziekenhuisafdelingen: hier worden acute gevallen opgevangen, waarbij een multidisciplinair team begeleiding biedt en aandacht wordt besteed aan het leven in de gemeenschap. De nadruk ligt op voorbereiding op de periode na het ziekenhuisverblijf en doorverwijzing naar geschikte hulpverleningsinstanties.
- Initiatieven voor beschut wonen en psychiatrische verzorgingstehuizen: deze combineren een woon- en zorgomgeving voor volwassenen met gestabiliseerde psychiatrische stoornissen die ondersteuning nodig hebben in hun dagelijks leven. PVT's bieden een meer gestructureerde omgeving met continue begeleiding, terwijl IBW's meer zelfstandigheid bevorderen met minder constante begeleiding.

Save the date

Volgende thematische overleg over geestelijke gezondheid op **02/06/2026 van 9.00 tot 13.00 uur**: aandacht voor diensten die helpen bij het leggen van contacten en het ontwikkelen van een plan voor socioprofessionele re-integratie.

Zie de agendapagina → [hier](#)

Monitoring van de behoeften van de bevolking

De genoemde problemen hebben betrekking op:

- de beperkte uitwisseling van informatie tussen zorgverleners binnen het ziekenhuis en tussen het ziekenhuis en huisartsen;
- het tekort aan zorgcapaciteit voor kinderen in de spoedeisende psychiatrie;
- het soms ongepaste gebruik van de spoedeisende hulp voor psychiatrie, wanneer mensen geen vertrouwensband hebben met hun huisarts of vertrouwelijkheid willen ten opzichte van hem of haar.

Gezamenlijk uit te voeren acties en vooruitzichten

Uit de gesprekken bleek hoe belangrijk samenwerking tussen de betrokken partijen is voor elk van de gepresenteerde regelingen: of het nu gaat om het inschakelen van het netwerk voordat een beroep op de spoedeisende hulp nodig is, of om doorverwijzing naar geschikte opvang na een ziekenhuisopname, begeleiding door een mobiel crisisteam of huisvesting in een begeleidingswoning. Ze benadrukken ook het belang van het (opnieuw) opbouwen van een band met de begeleide persoon en het bevorderen van diens zelfredzaamheid.

Tijdens de volgende bijeenkomst zullen we dit verder bespreken en dieper ingaan op:

- Voorzieningen ter bevordering van zelfredzaamheid en sociale en/of beroepsintegratie: dagopvangcentra, ontmoetingsplaatsen en gespecialiseerde diensten voor socioprofessionele re-integratie op het gebied van geestelijke gezondheidszorg;
- diensten die psychosociale ondersteuning en gemeenschapsactiviteiten aanbieden aan jongeren en ouderen met het oog op preventie: jeugdhuizen en AMO-diensten, opvangcentra voor ouderen en lokale dienstcentra.

Thematisch overleg Geestelijke gezondheid

Drie speciale edities van het thematisch overleg over geestelijke gezondheid

Om tegemoet te komen aan de vraag van veel niet-gespecialiseerde hulpverleners om het aanbod aan hulp en begeleiding in de geestelijke gezondheidszorg in zorgzone Zuid-Oost beter te begrijpen en zodoende beter te kunnen doorverwijzen, stellen we een cyclus van drie uitwisselingsvoormiddagen voor tijdens het schooljaar 2025-2026:

- Voormiddag nr. 1 (10 oktober 2025): Focus op ambulante en thuisbegeleiding
- Voormiddag nr. 2 (20 januari 2026): Focus op hulpbronnen in crisis- of noodsituaties en begeleiding in residentiële context
- Voormiddag nr. 3 (2 juni 2026): Focus op diensten die helpen om opnieuw verbinding te maken en een traject van socioprofessionele re-integratie op te starten

Psychiatrische crises en noodgevallen: wat is het verschil?

Medewerkers van het mobiele team en de crisisdienst voor psychiatrische spoedgevallen van de Cliniques universitaires Saint-Luc hebben het verschil tussen een psychiatrische crisis en een psychiatrisch noodgeval toegelicht.

- Een psychiatrische crisis is een episode van acute psychische ontredde. Dat kan zich uiten in onrust, waanideeën, hallucinaties enz. Er moet snel een huisarts of psychiater worden geraadpleegd om te voorkomen dat de toestand verslechtert.
- Een psychiatrisch noodgeval is een situatie waarin er gevaar bestaat voor de persoon zelf of voor anderen. Het vereist onmiddellijke hulp, zonder te wachten op een medisch consult: doorverwijzing naar de psychiatrische spoedgevallen of het inroepen van dringende medische hulp (112) of zelfs de politie (101) in geval van ernstig geweld.

Beschikbare hulpbronnen in zorgzone Zuid-Oost

Spoedafdeling van ziekenhuizen

- Chirec - Site Delta (1160)
- Europa Ziekenhuizen - Site St-Michiel (1040)
- Cliniques universitaires Saint-Luc - Psychiatrische crisis- en spoedafdeling (1200)

Mobiele crisisteam

- Mobiel crisisteam Brussel-Oost (=16 jaar)
- Mobiel team Bru-Stars - crisiszorg (0-18 jaar + overgang naar volwassenheid 16-23 jaar)

Telefonische hulp- of doorverwijzingslijnen

- Crisis-BXL < Bru-Stars & CAW Brussel (0-18 jaar + overgang naar volwassenheid 16-23 jaar): 02/209.16.36 (24 uur per dag, 7 dagen per week) voor advies/doorverwijzing, crisisinterventie, opvang of ondersteuning via een partnerdienst
- De hulplijn van Centrum ter Preventie van Zelfdoding: 0800/32.123 (24h/24 7d/7)
- Tele-Onthaal: 106 (24u/24 7d/7)
- Hulplijn voor geestelijke gezondheid van het Brussels Platform voor Geestelijke Gezondheid: 0800/1234.1 (7d/7 van 18.00 tot 21.00 uur + maandag t.e.m. vrijdag van 10.00 tot 12.00 uur)

Psychiatrische ziekenhuisdiensten

- Europa Ziekenhuizen - Site St-Michiel - afdeling psychiatrie - eenheid hospitalisatie (1040)
- Institut de Psychiatrie - afdeling Psychiatrie (volwassenen en kinderen en jongeren) van de Cliniques universitaires Saint-Luc en Psychiatrisch Ziekenhuis Valisana (1200)

Psychiatrische verzorgingstehuizen

- Momenteel is er geen PVT in zorgzone Zuid-Oost
- Dichtstbijzijnde PVT buiten zorgzone Zuid-Oost: PVT Sanatia (1050) en PVT Quatre-saisons (1030)

Initiatieven voor beschut wonen

- IBW De 3 appelbomen (1040)
- IBW Messidor - Carrefour - hoofdkantoor buiten de zorgzone - 8 woningen, waarvan één in Etterbeek

Therapeutische gemeenschappen en andere huisvestingsinitiatieven

- Geen therapeutische gemeenschap in zorgzone Zuid-Oost
- Andere initiatieven: Project Trèfle van de vzw Cité étoilée - 18-25 jaar (1040)